

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 1 maart 2023
doorkiesnummer
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
ons kenmerk
uw kenmerk

onderwerp Zienswijze op het amendement van het lid Omtzigt over het toevoegen van wetenschappelijk onderzoek bij de doelen in het wetsvoorstel Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT

Geachte

Bij brief van 9 februari 2023, kenmerk , verzocht u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de 'Raad') om een zienswijze op het amendement van het lid Omtzigt van de Tweede Kamer over het toevoegen van wetenschappelijk onderzoek bij de doelen ([Kamerstukken II 2022/23, 36275, nr. 7](#)) bij het wetsvoorstel houdende regels aangaande een tijdelijke uitwisseling van persoonsgegevens ter identificering van de ouders die gedupeerd zijn als gevolg van problemen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en geconfronteerd zijn met uithuisplaatsing van kinderen (Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT) (hierna: het 'Amendement').

Over het aan het Amendement ten grondslag liggende wetsvoorstel Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: het 'Wetsvoorstel') bracht de Raad eerder adviezen uit op [11 juli](#) en op [26 augustus 2022](#).

HET WETSVOORSTEL

Het eerder aan de Raad ter advisering voorgelegde Wetsvoorstel strekt tot het bereiken van drie doelen: (1) inzicht in de groep ouders die gedupeerde zijn bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag én hun kinderen die te maken hebben (gehad) met een gedwongen uithuisplaatsing; (2) het bereiken van deze groep ouders met een gericht ondersteuningsaanbod; en (3) reflectie op het eigen handelen door het doorlichten van dossiers van de uithuisgeplaatste kinderen van deze groep ouders door de Raad en de gerechten, de raad voor de kinderbebescherming en de gecertificeerde instellingen.

Op basis van het Wetsvoorstel komt er ten behoeve van de eerste twee doelen een lijst van UHP KOT-ouders en ten behoeve van het derde doel een lijst van UHP KOT-kinderen tot stand. Alleen de lijst van UHP KOT-kinderen wordt ten behoeve van reflectie op het eigen handelen verstrekt aan de Raad en de gerechten, de raad voor de kinderbebescherming en de gecertificeerde instellingen. Om de inbreuk op persoonsgegevens zo klein mogelijk te houden, zijn voorts alleen burgerservicenummers en geboortedata van deze kinderen opgenomen. De lijst van UHP KOT-ouders blijft bij de Minister voor

Raad voor de
rechtspraak

datum 1 maart 2023
kenmerk 1
pagina 2 van 8

Rechtsbescherming (hierna: de 'Minister') en bevat de burgerservicenummers, namen, geslacht en adresgegevens van de UHP KOT-ouders.

HET AMENDEMENT

Het Amendement van het lid Omtzigt voorziet in een uitbreiding van het Wetsvoorstel, doordat het een vierde doel aan het Wetsvoorstel toevoegt, namelijk: *'het verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar een mogelijk causaal verband tussen uithuisplaatsingen van UHP KOT-kinderen en de gevolgen van de institutionele vooringenomenheid van de Belastingdienst/Toeslagen'*.

Het Amendement brengt mee dat alle persoonsgegevens uit de lijsten van zowel de UHP KOT-kinderen als de UHP KOT-ouders worden gedeeld met het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: het 'CBS') of aan een andere door de Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast dienen de verschillende organisaties (de raad voor de kindbescherming, de gecertificeerde instellingen, de Raad en de gerechten) op verzoek van de Minister, de dossiers die betrekking hebben op of informatie bevatten over de UHP KOT-ouders en UHP KOT-kinderen te verstrekken. De Minister moet die vervolgens verstrekken aan het CBS of aan een andere instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek.

ZIENSWIJZE

Algemeen

De Toeslagenaffaire en de uithuisplaatsing van kinderen van gedupeerden van de Toeslagenaffaire hebben ingrijpende gevolgen gehad voor vele gezinnen. De Rechtspraak acht het daarom van groot belang dat hier gedegen en betrouwbaar onderzoek naar wordt gedaan. De Rechtspraak erkent de waarde van wetenschappelijk onderzoek, en is te allen tijde bereid om aan relevant wetenschappelijk onderzoek mee te werken voor zover rechtsstatelijk, juridisch en praktisch mogelijk. Door haar medewerking te verlenen aan relevant extern wetenschappelijk onderzoek draagt de Rechtspraak bij aan het bredere maatschappelijk belang. Ieder jaar verleent de Rechtspraak zijn medewerking aan circa 40 externe onderzoeken over een breed scala aan onderwerpen. Onze eigen kernwaarden onafhankelijkheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid zijn belangrijk bij deelname en medewerking aan extern wetenschappelijk onderzoek. Onderzoek waaraan de Rechtspraak zijn medewerking verleent, behoort aan te sluiten bij deze kernwaarden. Daarnaast dient het onderzoek een wetenschappelijk belang te hebben en dienen de erkende ethische normen voor wetenschappelijk onderzoek in acht te worden genomen.

De Rechtspraak acht reflectie op het eigen handelen van groot belang, opdat hieruit lessen kunnen worden getrokken voor de toekomst. Het belang dat de Rechtspraak aan reflectie op het eigen handelen hecht heeft er onder andere toe geleid dat de bestuursrechters op eigen initiatief een uitgebreid reflectietraject zijn aangegaan naar de eigen rol bij de Toeslagenaffaire. Ten aanzien van de uithuisplaatsing van kinderen van door de Toeslagenaffaire gedupeerde ouders bestaat bij de jeugdrechters eenzelfde wens om te willen reflecteren op het eigen handelen. Dit is voor de Rechtspraak

datum 1 maart 2023
kenmerk
pagina 3 van 8

aanleiding geweest om zelf een onderzoek te initiëren naar het eigen handelen bij uithuisplaatsingen van kinderen van UHP KOT-ouders. Het betreft een dossieronderzoek, dat van start zal gaan wanneer de Rechtspraak beschikt over de lijst met UHP KOT-kinderen. Voor dit onderzoek wordt een externe wetenschappelijke begeleidingscommissie ingesteld.

Opmerkingen naar aanleiding van het Amendement

Naar aanleiding van het Amendement heeft de Raad de volgende (artikelsgewijze) opmerkingen.

Uitbreiding doelen gegevensverstrekking met wetenschappelijk onderzoek (artikel 2, tweede lid, sub d)

Artikel 2, tweede lid, van het Wetsvoorstel bevat een opsomming van de doelen waarvoor verstrekking van gegevens als bedoeld in het Wetsvoorstel wordt toegestaan. Het Amendement voorziet in de uitbreiding van deze doelen met: *'d. het verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar een mogelijk causaal verband tussen uithuisplaatsingen van UHP KOT-kinderen en de gevolgen van de institutionele vooringenomenheid van de Belastingdienst/Toeslagen als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet hersteloperatie toeslagen of de hardheid, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet hersteloperatie toeslagen.'*

Zoals de Raad hierboven onder 'Algemeen' al heeft aangegeven, onderkent de Raad het belang van gedegen en zorgvuldig onderzoek naar uithuisplaatsingen van kinderen van UHP KOT-ouders. Naar aanleiding van het bij Amendement voorgestelde artikel 2, tweede lid, sub d, constateert de Raad evenwel dat er al veel onderzoek wordt gedaan naar uithuisplaatsingen in relatie tot de Toeslagenaffaire. Zo onderzoekt de Inspectie Justitie en Veiligheid (in samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) of het falen van de overheid in de Toeslagenaffaire doorwerkte in de jeugdbescherming.¹ In het kader hiervan verrichtte het CBS statistische analyses, die inmiddels ook zijn gepubliceerd. Daarnaast is recent de 'Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire' ingesteld, die als opdracht heeft om onderzoek te doen naar de samenhang van factoren die speelden bij gedupeerde gezinnen die te maken kregen met een uithuisplaatsing, de effecten van de samenloop tussen de toeslagenaffaire en de uithuisplaatsing op het leven van de gedupeerde gezinnen (in het bijzonder de mate waarin het contact tussen ouders en kinderen is beïnvloed), en de rol van de overheid en overige betrokken instanties.² Voorts zullen de Rechtspraak, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen op basis van het Wetsvoorstel kunnen reflecteren op hun eigen handelen. Zoals hiervoor beschreven zal de Rechtspraak dat doen door het verrichten van een dossieronderzoek.

Daarnaast constateert de Raad dat er bij de Rechtspraak en overige in dit verband relevante organisaties al bestaande routes voorhanden zijn voor het indienen van aanvragen voor extern wetenschappelijk

¹ Zie [Toeslagenaffaire en jeugdbescherming | Jeugd | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#).

² Zie artikel 2, tweede lid, sub a t/m c van het instellingsbesluit ([wetten.nl - Regeling - Instellingsbesluit Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire - BWBR0047840 \(overheid.nl\)](#)).

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 1 maart 2023
kenmerk :
pagina 4 van 8

onderzoek. De bij de Rechtspraak geldende procedure voor het aanvragen van medewerking aan extern wetenschappelijk onderzoek staat uitvoerig beschreven op rechtspraak.nl.³

In het licht van de vele al afgeronde, lopende en nog te initiëren onderzoeken en de al bestaande mogelijkheden voor het indienen van aanvragen tot extern wetenschappelijk onderzoek bij de Rechtspraak, rijst de vraag naar de praktische meerwaarde van het bij Amendement voorgestelde artikel 2, tweede lid, sub d. Ook stuit het Amendement in zijn huidige vorm op zwaarwegende bezwaren van rechtsstatelijke en privacy-technische aard.

Uitbreiding van de te verstrekken gegevens met de dossiers die betrekking hebben op of informatie bevatten over de UHP KOT-ouders en UHP-KOT kinderen (artikel 4, derde lid)

Het als gevolg van het Amendement toe te voegen derde lid van artikel 4 van het Wetsvoorstel zou als volgt komen te luiden: *'De raad voor de kinderbescherming, de gecertificeerde instellingen, de Raad voor de rechtspraak en de gerechten verstrekken, op verzoek van Onze Minister, de dossiers die betrekking hebben op of informatie bevatten over de UHP KOT-ouders en UHP-KOT kinderen die vermeld zijn op de lijsten, bedoeld in artikel 5, tweede en derde lid, aan Onze Minister.'*

Principiële bezwaren van rechtsstatelijke aard

Ten aanzien van de met het Amendement beoogde verstrekking van dossiers door de Rechtspraak, acht de Raad het van belang om allereerst te wijzen op een fundamentele beperking van rechtsstatelijke aard, namelijk: het algemene uitgangspunt dat er geen informatie wordt gedeeld over zaken die nog onder de rechter zijn. De reden hiervoor is gelegen in het algemene beginsel dat niet geïntervenieerd wordt in zaken die nog onder de rechter zijn.⁴ Het niet verstrekken van informatie over zaken die nog onder de rechter zijn vormt daarmee een belangrijke waarborg voor de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter.

Een andere belangrijke beperking van rechtsstatelijke aard betreft de scope van extern wetenschappelijk onderzoek. De vraag of de rechter in eerste aanleg het recht op juiste wijze het recht heeft toegepast is er een die enkel beantwoord kan worden door de rechter in hoger beroep. Dit is bij uitstek de functie van het hoger beroep.

Het Amendement in zijn huidige vorm houdt op geen enkele wijze rekening met deze principiële rechtsstatelijke aspecten. Voorzover het te voeren onderzoek zich uitstrekt tot zaken die nog onder de rechter zijn en/of de onderzoeksvraag de vraag bevat of de rechter het recht op juiste wijze heeft toegepast, zal de Rechtspraak hier geen medewerking aan (kunnen) verlenen.

³ Voor de Rechtspraak geldt dat een aanvraag bij een speciaal voor onderzoek aangemaakt mailadres ingediend kan worden. Hiertoe wordt een aanvraagformulier ingevuld. Op dit formulier wordt aangegeven wat de reden van het onderzoek is, wat de onderzoeksvragen zijn en welke bijdrage van de Rechtspraak wordt verwacht. De aanvraag wordt van een advies voorzien door het Bureau van de Raad en voorgelegd aan het Landelijk Overleg Vakinhoud (hierna: het 'LOV') dat voor het betreffende rechtsgebied verantwoordelijk is. Het LOV neemt als vertegenwoordiger van de gerechten vervolgens een besluit over de medewerking aan het externe onderzoek.

⁴ Overigens past hier de opmerking dat het onderscheid tussen een afgesloten zaak en een zaak die nog onder de rechter is bij uithuisplaatsingen niet altijd scherp te maken is. Dit houdt verband met de omstandigheid dat een verzoek tot uithuisplaatsing nog kan worden verlengd/beëindigd, de mogelijkheid van hoger beroep, etc.

datum 1 maart 2023
kenmerk
pagina 5 van 8

Bezwaren in verband met de bescherming van de privacy

De uitvoering van het Amendement in zijn huidige vorm stuit voorts op bezwaren in verband met de bescherming van de privacy. Zo dienen er bij de verwerking van persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek of statistische doeleinden op grond van artikel 89 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: de 'AVG'), waaraan in de toelichting op het Amendement wordt verwezen, technische en organisatorische maatregelen te worden getroffen om de inachtneming van het beginsel van minimale gegevensverwerking te kunnen garanderen. In het Amendement wordt niet toegelicht hoe concreet invulling zal worden gegeven aan het beginsel van minimale gegevensverwerking in het geval van verstrekking van de ingevolge het Amendement te verstrekken persoonsgegevens (lees: het procesdossier). Er wordt niet toegelicht waarom het verstrekken van de (gehele) dossiers noodzakelijk is voor het doen van wetenschappelijk onderzoek. Dit klemt temeer nu het Amendement lijkt uit te gaan van een zeer verstrekkende verstrekking van gegevens, namelijk de verstrekking van complete 'dossiers'. De Raad merkt daarbij op dat niet alle stukken in het 'dossier' afkomstig zijn van de Rechtspraak zelf: het procesdossier bevat ook bijvoorbeeld rapportages van de Raad voor de kindbescherming, de gecertificeerde instellingen, Jeugdzorg, lokale maatschappelijke organisaties, etc. Er wordt niet uitgelegd waarom verstrekking van deze stukken - die ook gevoelige persoonsgegevens bevatten - noodzakelijk is voor de uitvoering van het met het Amendement beoogde onderzoek. De Raad adviseert dan ook om waarborgen in te bouwen zodat de gegevensverwerking tot een minimum kan worden beperkt.

Praktische bezwaren

Problematisch vanuit het oogpunt van praktische uitvoerbaarheid is de omstandigheid dat het Amendement lijkt uit te gaan van het verstrekken van alle *'dossiers die betrekking hebben op of informatie bevatten over de UHP KOT-ouders en UHP-KOT kinderen die vermeld zijn op de lijsten'*.

Ten eerste merkt de Raad in dit verband op dat de Rechtspraak geen beschikking heeft over dossiers van de UHP KOT-ouders. De gerechten beschikken enkel over de dossiers met betrekking tot de uithuisplaatsing van UHP KOT-kinderen.

Ten tweede merkt de Raad op dat alleen al de dossiers die betrekking hebben op de UHP KOT-kinderen in de duizenden lopen. Bij uithuisplaatsingen is immers veelal sprake van meerdere zaken per kind (verzoek om uithuisplaatsing, (meerdere) verlenging(en), beëindiging, etc.). Bovendien bestrijkt het Wetsvoorstel een zeer ruime periode van bijna twintig jaar, namelijk van 2005 tot heden.

Daarnaast acht de Raad het van belang te benadrukken dat de overgrote meerderheid van de dossiers bij de gerechten - en in het geval van uithuisplaatsingszaken nagenoeg alle dossiers - *fysieke* dossiers betreft. Het is derhalve niet mogelijk om al deze dossiers op digitale wijze in te zien of te doorzoeken (via *machine learning*). Wel kunnen de gerechten onder bepaalde voorwaarden⁵ op locatie inzage verlenen in het fysieke dossier. De wijze waarop en de voorwaarden waaronder toegang kan worden

⁵ Voor het verlenen van inzage in de dossiers gelden de volgende voorwaarden: het Landelijk Overleg Vakinhoud heeft ingestemd met het verlenen van medewerking aan het externe onderzoek, er is een geheimhoudingsverklaring ondertekend, en - als er persoonsgegevens bij betrokken zijn - er is een (data) protection impact assessment opgesteld die door de Functionaris gegevensbescherming akkoord is bevonden. En vaak wordt ook dan een steekproef gedaan, omdat inzage in 'alle dossiers' te veel is.

Raad voor de
rechtspraak

datum 1 maart 2023
kenmerk
pagina 6 van 8

gegeven tot de dossiers bij de gerechten is een van de punten van bespreking geweest tussen de Rechtspraak en de Rijksuniversiteit Groningen (hierna: de 'RUG') bij het onderzoeksvoorstel van de RUG waaraan in de toelichting bij het Amendement wordt gerefereerd. Het onderzoeksvoorstel van de RUG ging/gaat uit van de beschikking over digitale dossiers die door middel van *machine learning* worden doorzocht. Op dit punt kon de Rechtspraak niet voldoen aan de door de RUG gestelde voorwaarden met betrekking tot de toegang tot de dossiers. Onderzoek met een dergelijke onderzoeksopzet is voor de Rechtspraak praktisch gezien niet uitvoerbaar. Dat zal niet anders zijn wanneer dit Amendement zou worden overgenomen. Gewoonweg omdat deze dossiers niet gedigitaliseerd zijn.

Verstrekking van de lijsten en de dossiers van de UHP KOT-kinderen en de UHP KOT-ouders door de Minister aan het CBS of aan een door de Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek (artikel 6, derde lid)

Het Amendement voorziet in de toevoeging aan artikel 6 van een derde lid, luidende: '*3. Onze Minister verstrekt de lijst van UHP KOT-kinderen en UHP-KOT ouders, alsmede de dossiers als vermeld in artikel 4, derde lid, ten behoeve van het in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, genoemde doel, aan het Centraal Bureau voor de Statistiek, bedoeld in artikel 2 van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek, of aan een door Onze Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek. Onze Minister kan daarbij voorwaarden stellen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.*'

De Raad stelt voorop dat de gegevens van de betrokkenen vanuit privacy-oogpunt op zorgvuldige en betrouwbare wijze worden verstrekt aan en verwerkt door de externe partijen die het onderzoek gaan doen. Hierbij speelt de grondslag, noodzaak en het doel van de verstrekking een rol. Daarnaast is het bij de verstrekking van gegevens van belang dat er heldere afspraken worden gemaakt over bewaartermijnen, wat te doen bij incidenten, etc. tussen de verwerkingsverantwoordelijken en eventuele verwerkers die hierbij aangesloten worden.

Naar aanleiding van het voorgestelde derde lid van artikel 6 wijst de Raad nogmaals op de omstandigheid dat de gerechten enkel inzage kunnen verlenen in de fysieke dossiers op locatie. Voorzover de in het kader van artikel 6, derde lid, door de Minister aan het CBS danwel aan een door de Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek te verstrekken 'dossiers' afkomstig zouden moeten zijn van de gerechten, is de verstrekking hiervan in praktische zin onuitvoerbaar.

Een complicerende factor bij het voorgestelde derde lid van artikel 6 is voorts dat het CBS op basis van artikel 3 gecombineerd met artikel 33 van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek zichzelf als verwerkingsverantwoordelijke aanmerkt van (persoons)gegevens die het CBS aangeleverd krijgt. Ook bij verstrekking door de Minister van de dossiers aan een door de Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek zal deze instelling of dienst als verwerkingsverantwoordelijke gelden. Dit heeft gevolgen voor het 'eigenaarschap' van de data en het eventuele verdere gebruik van de gegevens. Vanuit privacy oogpunt is het van belang dat de implicaties hiervan goed in kaart worden gebracht en doordacht.

Raad voor de
rechtspraak

datum 1 maart 2023
kenmerk
pagina 7 van 8

Wat de voorwaarden betreft die de Minister mag stellen in verband met de verwerking van persoonsgegevens merkt de Raad voorts op dat een door de Minister aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek zich in ieder geval minimaal zal dienen te houden aan de wetenschappelijke regelgeving voor integriteit, vertrouwelijkheid en betrouwbaarheid. Denk in dit verband aan de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit.

WERKLAST

Zoals hierboven al aangegeven is de Rechtspraak - voorzover rechtsstatelijk, juridisch en praktisch uitvoerbaar - graag bereid om aan relevant extern wetenschappelijk onderzoek mee te werken.

Zoals gezegd zijn de dossiers bij de gerechten waar dit Amendement op ziet voor het overgrote deel papieren dossiers. Het gaat daarbij om een naar verwachting groot aantal fysieke dossiers dat (door archief- of griffiemedewerkers) uit archiefkasten of een externe archieflocatie gehaald moet worden en mogelijk geschild moet worden van delen die de gerechten in het kader van het beginsel van minimale gegevensverwerking niet mogen vrijgeven. De dossierstukken zullen bovendien ergens beveiligd/afgeschermd neergezet moeten worden voor de inzage. Dit vereist het nodige in de zin van logistiek en tijd en inzet.

Hetzelfde geldt voor het alternatief van het eerst digitaliseren (scannen) van de dossiers en het vervolgens digitaal verstrekken in plaats van het verlenen van inzage in de fysieke dossiers. Ook hiervoor geldt dat eerst alle benodigde dossiers moeten worden verzameld en geschild.

Hoewel de Raad op dit moment nog geen onderbouwde inschatting kan geven van het exact aantal pagina's, kan de Raad al wel zeggen dat het al gauw om enkele honderdduizenden pagina's zal gaan, die de gerechten allemaal zullen moeten verzamelen (en eventueel scannen) en schiften, en die de externe onderzoekers allemaal zullen moeten doornemen en analyseren.⁶

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak onderkent het belang van gedegen en zorgvuldig onderzoek naar uithuisplaatsing van kinderen van UHP KOT-ouders in relatie tot de Toeslagenaffaire. Het Amendement stuit in zijn huidige vorm echter op een aantal zwaarwegende bezwaren van rechtsstatelijke, privacy-technische en praktische aard. De Raad adviseert daarom om dit Amendement niet in zijn huidige vorm over te nemen.

⁶ Ter illustratie het volgende fictieve voorbeeld om een idee te geven van de mogelijke (extra) werklust ten gevolge van dit Amendement. Stel dat er 2.500 kinderen op de uiteindelijke lijst van UHP KOT-kinderen staan, dat elk kind gemiddeld 3 zaken heeft gehad in de periode 2005-heden, en dat elke zaak een dossier heeft met gemiddeld 50 pagina's. Dan gaat het over in totaal 375.000 pagina's. Als ieder dossier gemiddeld 75 pagina's telt, dan is het totale aantal pagina's 562.500.

datum 1 maart 2023
kenmerk
pagina 8 van 8

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van deze zienswijze het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Voorzitter Raad voor de rechtspraak